

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

12. července 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Společná rybářská politika – Nařízení (EU) č. 1380/2013 – Článek 16 odst. 6 a článek 17 – Přidělování rybolovných práv – Vnitrostátní právní úprava, která stanoví metodu přidělování založenou na objektivních a transparentních kritériích – Nerovné podmínky hospodářské soutěže mezi hospodářskými subjekty daného odvětví – Listina základních práv Evropské unie – Články 16 a 20 – Svoboda podnikání – Rovné zacházení – Proporcionalita“

Ve věci C-540/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud, Litva) ze dne 17. října 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 25. října 2016, v řízení

„Spika“ UAB,

„Senoji Baltija“ AB,

„Stekutis“ UAB,

„Prekybos namai Aistra“ UAB

proti

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos,

za přítomnosti:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija,

„Sedija“ BUAB,

V. Malinausko gamybinė-komercinė firma „Stilma“,

„Starkis“ UAB,

„Banginis“ UAB,

„Baltijos šprotai“ UAB,

„Monistico“ UAB,

„Ramsun“ UAB,

* Jednací jazyk: litevština.

„Rikneda“ UAB,
„Laivité“ AB,
„Baltijos jūra“ UAB,
„Baltlanta“ UAB,
„Grinvita“ UAB,
„Strimelė“ UAB,
„Baltijos žuvis“ BUAB,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení J. L. da Cruz Vilaça (zpravodaj), předseda senátu, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger
a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za „Banginis“ UAB E. Bernotasem, L. Sesickasem a J. Poderisem, advokáté,
- za litevskou vládu D. Kriaučiūnasem a G. Taluntytė, jako zmocněnci,
- za španělskou vládu S. Jiménezem Garcíou, jako zmocněncem,
- za francouzskou vládu D. Colasem a S. Horrenbergerem, jakož i E. de Moustier, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi J. Jokubauskaitė a A. Stobiecka-Kuik, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 5 písm. c), čl. 16 odst. 6 a článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybníkářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. 2013, L 354, s. 22), jakož i článků 16 a 20 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi „Spika“ UAB, „Senoji Baltija“ AB, „Stekutis“ UAB a „Prekybos namai Aistra“ UAB (dále společně jen „Spika a další“), čtyřmi litevskými hospodářskými subjekty působícími v oblasti rybolovu na straně jedné a Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (Úřadem pro rybolov při Ministerstvu zemědělství, Litva) na straně druhé ve věci přidělování dodatečných individuálních rybolovných práv v Baltském moři pro rok 2015 tímto úřadem.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 2 odst. 1, 2 a 5 nařízení č. 1380/2013, které se týkají cílů společné rybářské politiky, stanoví následující:

„1. Společná rybářská politika musí zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí a byly řízeny způsobem, jenž je v souladu s cíli dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a přispět k dostupnosti dodávek potravin.

2. Společná rybářská politika musí uplatňovat přístup předběžné opatrnosti v oblasti řízení rybolovu a jejím účelem je zajistit, aby využívání živých biologických mořských zdrojů obnovilo a zachovalo stavy lovených druhů nad úrovněmi, které mohou poskytnout maximální udržitelný výnos.

[...]

5. Společná rybářská politika musí zejména:

[...]

c) zajistit podmínky pro hospodářsky životaschopné a konkurenceschopné rybolovné a zpracovatelské odvětví a činnosti na pevnině související s rybolovem;

d) stanovit opatření pro přizpůsobení rybolovné kapacity loďstev úrovním rybolovných práv, které jsou v souladu s odstavcem 2, s cílem provozovat hospodářsky životaschopná loďstva bez nadměrného využívání biologických mořských zdrojů;

[...]

f) přispívat k přiměřené životní úrovni pro ty, kdo závisejí na rybolovných činnostech s ohledem na pobřežní rybolov a sociálně ekonomické aspekty;

[...]

i) podpořit pobřežní rybolovné činnosti při zohlednění sociálně ekonomických aspektů;

[...]“

- 4 Článek 4 tohoto nařízení, nadepsaný „Definice“, v odstavci 1 stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

4) ‚rybářským plavidlem‘ jakékoli plavidlo vybavené pro účely obchodního využívání mořských biologických zdrojů nebo pastí na tuňáka obecného.

5) ‚rybářským plavidlem Unie‘ rybářské plavidlo plující pod vlajkou členského státu a zapsané v Unii;

[...]

30) ‚hospodářským subjektem‘ fyzická nebo právnická osoba, která provozuje nebo vlastní jakýkoli podnik vykonávající jakékoli činnosti související s jakoukoli fází produkce, zpracování, uvádění na trh, distribuce a maloobchodního prodeje produktů rybolovu a akvakultury;

[...]“

5 Článek 16 uvedeného nařízení, nadepsaný „Rybolovná práva“, v odstavci 6 stanoví:

„Každý členský stát rozhodne o způsobu, jakým mohou být rybolovná práva, která mu byla přidělena a na která se nevztahuje systém převoditelných rybolovných koncesí, přidělena rybářským plavidlům plujícím pod jeho vlajkou, například vytvořením individuálních rybolovných práv. Uvědomí Komisi o metodě přidělování.“

6 Článek 17 téhož nařízení zní následovně:

„Členské státy při přidělování rybolovných práv, která mají k dispozici podle článku 16, uplatňují transparentní a objektivní kritéria, včetně kritérií environmentální, sociální a ekonomické povahy. Používaná kritéria mohou mimo jiné zahrnovat dopad rybolovu na životní prostředí, dosavadní dodržování předpisů, přínos pro místní hospodářství a dosavadní objemy úlovků. V rámci rybolovných práv, která jim byla přidělena, se členské státy vynasnaží poskytovat pobídky rybářským plavidlům, jež používají selektivní lovná zařízení nebo rybolovné postupy s menším dopadem na životní prostředí, například s menší spotřebou energie či menší mírou poškození přírodních stanovišť.“

Litevské právo

7 Cílem Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas (litevského zákona o rybolovu) ve znění doplňků a změn provedených zákonem č. XII-1523 ze dne 23. prosince 2014, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2015, (dále jen „zákon o rybolovu“) je zejména provedení nařízení č. 1380/2013 do vnitrostátního právního řádu. Článek 17¹ tohoto zákona stanoví obecné zásady upravující přidělování rybolovných práv v Baltském moři.

8 Článek 17¹ odst. 1 zákona o rybolovu stanoví způsob, jakým se určí přidělování individuálních rybolovných práv hospodářským subjektům provozujícím litevská rybářská plavidla. Podle tohoto ustanovení se pro tyto účely provede výpočet průměru množství jednotlivých druhů ryb ulovených daným hospodářským subjektem během tří kalendářních let, které si zvolil z posledních sedmi kalendářních let (dále jen „dosavadní podíl“).

9 Podle čl. 17¹ odst. 4 tohoto zákona odpovídají individuální rybolovná práva přidělená hospodářskému subjektu dosavadnímu podílu, který může být snížen či zvýšen na základě následujících kritérií:

– dosavadní podíl se zvýší o 0,1 % za každý podíl na produktech rybolovu příslušných druhů ryb prodávaných na území Litevské republiky, vypočtený na základě všech produktů rybolovu daného druhu ulovených hospodářským subjektem během referenčních let.

- s ohledem na menší dopad profesionálního rybolovu hospodářského subjektu na životní prostředí se dosavadní podíl zvýší o 5 % za použití profesionálního rybolovného materiálu a rybolovné techniky, které zachovávají přírodní stanoviště, a rovněž o 5 % za rybářská plavidla, která méně znečišťují životní prostředí a spotřebovávají méně energie.
 - dosavadní podíl se sníží o 2 % za každé závažné porušení pravidel, k němuž došlo v průběhu referenčních let, a o 0,5 % za každé porušení právních předpisů upravujících profesionální rybolov, které není považováno za závažné.
- 10 Podle čl. 17¹ odst. 6 uvedeného zákona jeden hospodářský subjekt nemůže mít více než 40 % rybolovných práv přidělených Litevské republice pro jednotlivý druh ryb.
- 11 Článek 17¹ odst. 7 a 8 téhož zákona upravuje přidělování individuálních rybolovných práv v aukcích. Po odečtení rybolovných práv určených k použití v rámci pobřežního rybolovu bude zbývající část rybolovných práv pro jednotlivé druhy, jež byly přiděleny Litevské republice po přidělení na základě dosavadního podílu, ne však méně než 5 % těchto práv, přidělena v aukci hospodářským subjektům provozujícím litevská rybářská plavidla, nedojde-li k překročení maximální rybolovné kapacity stanovené ministerstvem zemědělství pro příslušnou zeměpisnou rybolovnou oblast.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 12 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že podle zápisu ze zasedání konaného dne 11. května 2015 před Žvejbos Baltijos juroje kvotu skyrimo komisija (Komisí pro přidělování rybolovných práv v Baltském moři, Litva), zřízenou rozhodnutím ředitele úřadu pro rybolov při ministerstvu zemědělství č. VI-24 ze dne 18. března 2013, tato Komise přidělila dodatečná individuální rybolovná práva hospodářským subjektům, které podaly žádost o jejich přidělení, jež byla rozdělena následovně:
- „Banginis“ UAB: 175 tun sledě obecného a 252 tun šprotů;
 - „Grinvita“ UAB: 29 tun sledě obecného a 49 tun šprotů;
 - „Baltlanta“ UAB: 23 tun sledě obecného a 16 tun šprotů, a
 - „Baltijos šprotai“ UAB: 202 tun sledě obecného a 285 tun šprotů.
- 13 Společnosti Spika a další zpochybnily legalitu tohoto přidělení dodatečných rybolovných práv týkajících se sledě obecného a šprotů a podaly k Vilniaus apygardos administracinis teismas (Okresnímu správnímu soudu ve Vilniusu, Litva) žalobu, kterou se domáhaly zrušení uvedeného zápisu, přičemž tvrdily, že individuální rybolovná práva přidělená společností Grinvita, Baltlanta, Banginis a Baltijos šprotai postrádají právní základ.
- 14 Rozsudkem ze dne 6. listopadu 2015 tento soud jejich žalobu zamítl. Společnosti Spika a další tedy podaly k předkládajícímu soudu, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyššímu správnímu soudu, Litva), kasační opravný prostředek, kterým se domáhaly toho, aby tento soud rozsudek vydaný v řízení v prvním stupni zrušil a vydal nové rozhodnutí, kterým bude jejich žalobě vyhověno.
- 15 Předkládající soud zaprvé zdůrazňuje, že zákon o rybolovu zejména provádí nařízení č. 1380/2013, a konstatuje, že na základě tohoto zákona je vůči hospodářským subjektům při přidělování rybolovných práv uplatňováno nerovné zacházení. Předkládající soud má za to, že za takových okolností a při neexistenci objektivního odůvodnění diskriminace některých hospodářských subjektů představuje porušení zásad litevské ústavy, jako jsou zásada volné hospodářské soutěže a rovného zacházení.

- 16 Zadruhé se tento soud táže, zda prostor pro uvážení přiznaný členským státům čl. 16 odst. 6 nařízení č. 1380/2013 těmto státům umožňuje stanovit kritéria přidělování rybolovných práv, která mají za následek vytvoření nerovných podmínek pro hospodářské subjekty, které mezi sebou soutěží při získávání těchto práv.
- 17 Uvedený soud je totiž toho názoru, že tento prostor pro uvážení není neomezený, jelikož článek 17 uvedeného nařízení stanoví, že členské státy musí přijmout transparentní a objektivní kritéria, včetně kritérií environmentální, sociální a ekonomické povahy. Konkrétně se táže, zda může být taková vnitrostátní právní úprava, jako je zákon o rybolovu, který zavádí metodu přidělování individuálních rybolovných práv založenou především na historických údajích o množstvích ulovených ryb, která z tohoto důvodu může vytvářet uvedené nerovné podmínky, považována za „objektivní“. Předkládající soud se dále táže, zda jsou omezení hospodářské soutěže vyplývající z přijetí této metody neslučitelná s unijním právem, ačkoli tato metoda splňuje podmínky objektivnosti a transparentnosti uvedené v článku 17 nařízení č. 1380/2013.
- 18 Předkládající soud zatřetí připomíná, že členský stát, který provádí unijní nařízení, je povinen dodržovat Listinu. Táže se tedy, zda články 16 a 20 Listiny týkající se svobody podnikání a zásady rovnosti před zákonem brání tomu, aby členský stát přijal metodu přidělování rybolovných kvót, která by hospodářské subjekty uvedla do situace nerovných podmínek při nabývání rybolovných práv, třebaže se tato metoda opírá o kritéria uvedená v článku 17 nařízení č. 1380/2013.
- 19 Začtvrté a závěrem se tento soud vzhledem k soutěžním cílům společné rybářské politiky táže, zda čl. 2 odst. 5 písm. c) nařízení č. 1380/2013 musí být vykládán v tom smyslu, že zakazuje členským státům, aby si zvolily metodu přidělování rybolovných kvót, která má za následek vytvoření nerovných podmínek pro hospodářské subjekty, které mezi sebou soutěží ve snaze získat větší množství rybolovných práv, třebaže se tato metoda zakládá na transparentním a objektivním kritériu.
- 20 Za těchto podmínek se Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba článek 17 a čl. 2 odst. 5 písm. c) nařízení [č. 1380/2013], ve světle článků 16 a 20 [Listiny], vykládat tom smyslu, že členskému státu při výkonu jeho posuzovací pravomoci stanovené v čl. 16 odst. 6 uvedeného nařízení zakazuje, aby si zvolil metodu rozdělování rybolovných práv, které mu byly přiděleny, jež má za následek vytvoření nerovných podmínek pro [hospodářské subjekty], které mezi sebou soutěží ve snaze získat větší množství rybolovných práv, třebaže se tato metoda zakládá na transparentním a objektivním kritériu?“

K předběžné otázce

K pravomoci Soudního dvora

- 21 Společnost Banginis tvrdí, že Soudní dvůr nemá pravomoc odpovědět na položenou otázku. Podle této společnosti se totiž unijní právo nepoužije na spor v původním řízení vzhledem k tomu, že když Litevská republika vymezuje metodu přidělování individuálních rybolovných práv, neprovádí tím unijní právo, ale vykonává svou výlučnou pravomoc.
- 22 Pro určení, zda vnitrostátní právní úprava je případem uplatňování unijního práva, je třeba kromě dalších skutečností ověřit, zda má uvedená vnitrostátní právní úprava za cíl provést ustanovení unijního práva, jakou má tato právní úprava povahu, a zda sleduje jiné cíle, než které pokrývá unijní právo (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. března 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, bod 25).

- 23 Přitom pokud členské státy rozhodnou o způsobu přidělování rybolovných práv, která jim byla přidělena, vykonávají pravomoc, která jim byla v rámci plnění společné rybářské politiky výslovně přiznána ustanovením unijního práva, a sice čl. 16 odst. 6 nařízení č. 1380/2013.
- 24 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že Litevská republika tím, že stanovila metodu přidělování rybolovných práv plavidlům plujícím pod litevskou vlajkou, uplatnila unijní právo. Soudní dvůr má tudíž pravomoc odpovědět na položenou otázku.

K věci samé

- 25 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 odst. 6 a článek 17 nařízení č. 1380/2013, jakož i články 16 a 20 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, prostřednictvím které tento stát rozhoduje o způsobu přidělování rybolovných práv, který může vést k nerovnému zacházení s hospodářskými subjekty, které vlastní rybářská plavidla plující pod jeho vlajkou.
- 26 Za účelem odpovědi na tuto otázku je nejprve třeba určit, zda taková metoda přidělování rybolovných práv, jako je metoda přidělování dotčená ve věci v původním řízení, splňuje podmínky stanovené článkem 17 nařízení č. 1380/2013.
- 27 Podle čl. 16 odst. 6 uvedeného nařízení každý členský stát rozhodne o způsobu, jakým mohou být rybolovná práva, která mu byla přidělena, přidělena rybářským plavidlům plujícím pod jeho vlajkou. V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora týkající se ustanovení čl. 20 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky (Úř. věst. 2002, L 358, s. 59; Zvl. vyd. 04/05, s. 460), které odpovídá ustanovení čl. 16 odst. 6 nařízení č. 1380/2013, vyplývá, že členské státy mají prostor pro uvážení při provádění naposled uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 5. května 2009, Atlantic Dawn a další v. Komise, C-372/08 P, nezveřejněný, EU:C:2009:287, bod 41).
- 28 Při využívání tohoto prostoru pro uvážení však členské státy podle článku 17 nařízení č. 1380/2013 musí uplatňovat „transparentní a objektivní“ kritéria.
- 29 V projednávaném případě se Litevská republika rozhodla přidělit rybolovná práva, která jí byla přidělena, na základě metody opírající se především o kritérium „dosavadních objemů úlovků“. Podle tohoto kritéria je většina těchto rybolovných práv přidělena podle průměru množství určitého druhu ryb ulovených hospodářským subjektem během tří kalendářních let, které si zvolí z posledních sedmi kalendářních let.
- 30 Toto kritérium je výslovně uvedeno v článku 17 nařízení č. 1380/2013 ve výčtu kritérií, pro jejichž uplatnění se členské státy mohou rozhodnout při přidělování rybolovných práv, která jim byla přidělena. Toto kritérium je navíc předmětem zákonného ustanovení, a sice článku 17¹ zákona o rybolovu, který se prostřednictvím odkazu na dosavadní podíl dotčených hospodářských subjektů opírá o objektivní, měřitelné údaje, které mohou být ověřeny příslušnými orgány.
- 31 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že taková metoda přidělování rybolovných práv, jako je metoda přidělování dotčená ve věci v původním řízení, splňuje podmínky transparentnosti a objektivnosti stanovené článkem 17 nařízení č. 1380/2013.
- 32 Z druhého je třeba určit, zda zvolení takové metody přidělování vede k porušení článků 16 a 20 Listiny, pokud má tato metoda za následek vytvoření příznivějších podmínek pro hospodářské subjekty s dosavadním podílem objemů úlovků (dále jen „hospodářské subjekty s dosavadním podílem“)

v neprospěch hospodářských subjektů, které takový dosavadní podíl nemají a chtějí vstoupit na trh v oblasti rybolovu nebo zvýšit svou produkci (dále jen „hospodářské subjekty bez dosavadního podílu“).

- 33 Podle informací, jež má Soudní dvůr k dispozici a jejichž ověření přísluší předkládajícímu soudu, totiž mohou hospodářské subjekty s dosavadním podílem nabýt rybolovná práva jednoduše na základě předložení výkazů jejich dosavadních objemů úlovků příslušným orgánům, zatímco hospodářským subjektům bez dosavadního podílu jsou rybolovná práva přidělována pouze sekundárně v závislosti na tom, kolik kvót přidělených Litevské republice zbude poté, co bylo provedeno přidělení na základě dosavadního podílu. Taková metoda přidělování by tedy mohla narušovat svobodu podnikání hospodářských subjektů bez dosavadního podílu tím, že omezuje jejich právo působit na relevantním trhu, a dále mít za následek neodůvodněné nerovné zacházení s různými typy hospodářských subjektů.
- 34 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 16 Listiny se svoboda podnikání uznává v souladu s unijním právem. Ochrana poskytnutá tímto článkem zahrnuje svobodu vykonávat hospodářskou nebo obchodní činnost, smluvní svobodu a volnou hospodářskou soutěž (rozsudek ze 17. října 2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, bod 25).
- 35 Pokud jde o článek 20 Listiny, toto ustanovení je věnováno zásadě rovného zacházení, která je obecnou zásadou unijního práva a vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 5. července 2017, Fries, C-190/16, EU:C:2017:513, bod 30).
- 36 Z článku 52 odst. 1 Listiny však vyplývá, že každé omezení výkonu práv a svobod jí uznaných musí být stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod. Kromě toho při dodržení zásady proporcionality mohou být taková omezení zavedena pouze tehdy, jsou-li nezbytná a skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.
- 37 Jak bylo připomenuto v bodě 30 tohoto rozsudku, v projednávaném případě je nesporné, že metoda přidělování rybolovných práv dotčená ve věci v původním řízení byla stanovena zákonem, a sice zákonem o rybolovu.
- 38 Tento zákon kromě toho stanovuje mechanismus aukcí, který hospodářským subjektům bez dosavadního podílu umožňuje nabýt rybolovná práva, která nebyla přidělena, na základě zůstatku kvót přidělených Litevské republice, které zbydou poté, co byla provedena přidělení na základě dosavadního podílu. Dále uvedený zákon omezuje pro jeden druh ryb rybolovná práva, která lze přidělit každému hospodářskému subjektu, na 40 %. Metoda přidělování dotčená ve věci v původním řízení tedy vzhledem k tomu, že nevede k úplnému uzavření relevantního trhu, respektuje podstatu svobody zaručené článkem 16 Listiny.
- 39 Za další, zákon o rybolovu nemá za následek zpochybnění zásady rovného zacházení, a zejména v čl. 17¹ odst. 4 obsahuje ustanovení, která umožňují zohlednit konkrétní situace, ve kterých se hospodářské subjekty mohou nacházet. Tato metoda tudíž respektuje rovněž podstatný obsah práv, která různým typům hospodářských subjektů vyplývají z článku 20 Listiny.
- 40 Je však třeba ještě ověřit, zda jsou taková omezení svobod ve smyslu článků 16 a 20 Listiny v souladu s cílem obecného zájmu Unie, a pokud ano, zda respektují zásadu proporcionality.
- 41 Co se týče otázky, zda vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení přispívá k uskutečnění obecného zájmu Unie, je třeba uvést, že tato právní úprava stanovuje rybolovná práva rybářských plavidel plujících pod litevskou vlajkou, čímž se upravuje přístup k rybolovu. Uvedená opatření jsou tedy odůvodněna cílem společné rybářské politiky uvedeným v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1380/2013, kterým je zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí.

- 42 Kromě toho je třeba konstatovat, že metoda přidělování rybolovných práv dotčená ve věci v původním řízení, která se zakládá zejména na dosavadním podílu, má za cíl zajistit, aby tato práva byla přednostně poskytována hospodářským subjektům, které mají loďstvo, jehož rybolovná kapacita v zásadě umožňuje dosáhnout objemu ulovených ryb odpovídajícího těmto právům. Za těchto podmínek je uvedena metoda odůvodněna cílem společné rybářské politiky, který je předmětem čl. 2 odst. 5 písm. d) nařízení č. 1380/2013, a rovněž umožňuje zachovat hospodářskou životaschopnost loďstev v souladu s tímto ustanovením.
- 43 Kromě toho zvolení takové metody přidělování je odůvodněno rovněž sociálně ekonomickým cílem uvedeným v čl. 2 odst. 5 písm. f) nařízení č. 1380/2013, jelikož zachování hospodářské životaschopnosti loďstev umožňuje hospodářským subjektům s dosavadním podílem nadále působit na relevantním trhu, a tudíž zajistit udržení spravedlivé životní úrovně pro ty, kteří jsou závislí na rybolovných činnostech.
- 44 Vzhledem k tomu, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, sleduje cíle společné rybářské politiky stanovené v nařízení č. 1380/2013, je třeba konstatovat, že je v souladu s obecným zájmem uznaným Unii ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny.
- 45 Dále je třeba ověřit, zda omezení, která přináší taková právní úprava, jsou v souladu se zásadou proporcionality v tom, že jsou s to dosáhnout cílů, které sleduje, a nepřekračují meze toho, co je nezbytné k jejich dosažení.
- 46 V projednávaném případě předkládajícím soudu sice přísluší, aby ověřil, zda ve světle celkového posouzení všech relevantních skutkových a právních okolností vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení splňuje podmínky uvedené v předchozím bodě, nicméně Soudnímu dvoru přísluší, aby předkládajícímu soudu k této otázce poskytl všechny prvky výkladu unijního práva, které mu umožní rozhodnout (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, bod 52).
- 47 Pokud jde o způsobilost vnitrostátní právní úpravy dotčené ve věci v původním řízení dosáhnout cílů obecného zájmu, které sleduje, je třeba uvést, že prostřednictvím metody přidělování rybolovných práv, kterou stanoví, tato právní úprava zejména umožňuje zabránit nadměrnému využívání živých mořských zdrojů a narušení nebo znemožnění jejich obnovy. Z předkládacího rozhodnutí kromě toho vyplývá, že dosavadní podíl se zvýší o 5 %, pokud hospodářské subjekty používají rybolovné techniky, které zachovávají přírodní stanoviště, a dokonce o dalších 5 % pokud uvedené hospodářské subjekty používají rybářská plavidla, která méně znečišťují životní prostředí a spotřebovávají méně energie.
- 48 Za těchto podmínek může uvedená právní úprava zajistit, že činnosti v oblasti rybolovu uvedené v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1380/2013 budou dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí.
- 49 Je třeba dodat, že zohlednění dosavadních objemů úlovků, které vyplývá z uplatňování metody přidělování, dotčené ve věci v původním řízení, umožňuje hospodářským subjektům s dosavadním podílem, aby mohly do budoucna počítat s relativně stabilním objemem rybolovných práv ve srovnání s předchozími lety. Tyto hospodářské subjekty tak mohou provádět často významné odpisy investic, které učinily za účelem působení na relevantním trhu, a dále plánovat činnosti nezbytné k tomu, aby mohlo být zajištěno udržení efektivity jimi vlastněných loďstev.
- 50 Vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, jakož i metoda přidělování rybolovných práv, kterou tato právní úprava stanoví, jsou tudíž rovněž s to zaručit, že bude dosaženo sociálně ekonomických cílů uvedených v čl. 2 odst. 5 písm. d) a f) nařízení č. 1380/2013.
- 51 Co se týče otázky, zda tato metoda má či nemá za následek omezení svobod zakotvených v člancích 16 a 20 Listiny, která překračují rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů sledovaných vnitrostátní právní úpravou dotčenou ve věci v původním řízení, z předkládacího rozhodnutí nejprve vyplývá, že

dosavadní podíl může být zvýšen nebo snížen v závislosti na určitých kritériích týkajících se zejména oblasti životního prostředí nebo přispívání k rozvoji místního hospodářství. Předkládající soud dále uvádí, že dosavadní podíl se sníží o 2 % nebo o 0,5 % v případě každého závažného nebo nezávažného protiprávního jednání, kterého se dotýčný subjekt dopustil během referenčních let uvedených v čl. 17¹ odst. 1 zákona o rybolovu.

- 52 Dále jeden hospodářský subjekt s dosavadním podílem nemůže mít více než 40 % rybolovných práv přidělených Litevské republice pro jednotlivý druh ryb.
- 53 A konečně, jak bylo uvedeno v bodě 38 tohoto rozsudku, část rybolovných práv, která nebyla přednostně přidělena hospodářským subjektům s dosavadním podílem, která musí představovat alespoň 5 % rybolovných práv přidělených Litevské republice, se přiděluje prostřednictvím aukcí jiným hospodářským subjektům, které vlastní rybářské plavidlo plující pod litevskou vlajkou.
- 54 Za těchto podmínek metoda přidělování rybolovných práv dotčená ve věci v původním řízení nejenže nevede k tomu, že by tato práva byla vyhrazena pouze hospodářským subjektům s dosavadním podílem na základě jejich příslušných dosavadních podílů, ale navíc umožňuje odstupňovat tyto podíly na základě několika objektivních prvků.
- 55 Tato metoda přidělování tedy nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů obecného zájmu sledovaných vnitrostátní právní úpravou dotčenou ve věci v původním řízení, a tudíž neporušuje zásadu proporcionality.
- 56 S ohledem na všechny tyto úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 16 odst. 6 a článek 17 nařízení č. 1380/2013, jakož i články 16 a 20 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, prostřednictvím které tento stát stanoví metodu přidělování rybolovných práv, která třebaže se zakládá na transparentním a objektivním kritériu rozdělování, může vést k nerovnému zacházení s hospodářskými subjekty, které vlastní rybářská plavidla plující pod jeho vlajkou, za předpokladu, že uvedený způsob sleduje jeden nebo více obecných zájmů uznaných Evropskou unií a respektuje zásadu proporcionality.

K nákladům řízení

- 57 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 16 odst. 6 a článek 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES, jakož i články 16 a 20 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, prostřednictvím které tento stát stanoví metodu přidělování rybolovných práv, která třebaže se zakládá na transparentním a objektivním kritériu rozdělování, může vést k nerovnému zacházení s hospodářskými subjekty, které vlastní rybářská plavidla plující pod jeho vlajkou, za předpokladu, že uvedený způsob sleduje jeden nebo více obecných zájmů uznaných Evropskou unií a respektuje zásadu proporcionality.

Podpisy.